

Els Orígens de les Llengües Clàssiques

Codi: 104220
Crèdits: 6

2024/2025

Titulació	Tipus	Curs
2503702 Ciències de l'Antiguitat	OT	4
2504394 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3
2504394 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Agustin Alemany Vilamajo

Correu electrònic: agusti.alemany@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Es tracta d'una continuació lògica de 104216 *Llengües i Pobles Indoeuropeus* (obligatòria del Grau en Ciències de l'Antiguitat), que, en conseqüència, es recomana haver cursat prèviament.

És convenient, però no imprescindible, que els estudiants tinguin un cert nivell d'anglès i francès, que els permeti d'accedir a la bibliografia en aquestes llengües.

Objectius

Aquesta assignatura és la continuació de l'assignatura obligatòria de segon curs 104216 *Llengües i Pobles Indoeuropeus*, dedicada bàsicament a fonologia comparada i una introducció històrico-cultural a la família lingüística indoeuropea.

El seu contingut té com a propòsit proporcionar a l'estudiant coneixements fonamentals sobre els orígens històrics de les llengües clàssiques, combinant la lectura d'alguns monuments arcaics del grec i del llatí amb l'estudi comparatiu de la morfologia nominal i verbal d'ambdues llengües des d'un punt de vista diacrònic, a partir de la comparació puntual amb altres llengües de la família indoeuropea, en especial l'antic indi.

Competències

Ciències de l'Antiguitat

- Expressar-se oralment i per escrit en el llenguatge específic de la història, de l'arqueologia i de la filologia, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interrelacionar coneixements lingüístics, històrics i arqueològics del món antic amb coneixements d'altres àmbits de les humanitats, principalment de la literatura, de la filosofia i de l'art antics.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Descriure i analitzar de manera sincrònica i comparada les propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, semàntiques i pragmàtiques de l'anglès, del grec i del llatí, així com la seva evolució històrica.
- Identificar els fonaments del llenguatge humà, els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar diversos tipus de dades lingüístiques.
2. Aplicar la reconstrucció lingüística a la resolució d'exercicis sobre fonètica i morfologia de les llengües indoeuropees.
3. Comparar el grec, el llatí i l'anglès amb altres llengües indoeuropees, especialment les germàniques.
4. Comparar fets lingüístics del grec i del llatí per treure conclusions sobre els orígens comuns.
5. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
6. Identificar les principals arrels fonètiques i morfològiques compartides pel grec i el llatí amb la forma més antiga de l'anglès (anglosaxó).
7. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
8. Resoldre problemes complexos d'anàlisi lingüística a qualsevol nivell i amb els instruments adequats.

Continguts

I. Part teòrica

- ◆ Tema 1. Aproximació diacrònica a les llengües grega i llatina: de les llengües històriques al protogrec i l'itàlic.
- ◆ Tema 2. Nocions d'apofonia i prehistòria del sistema fonològic indoeuropeu.
- ◆ Tema 3. Morfologia comparada del grec i del llatí (I): noms i adjectius
- ◆ Tema 4. Morfologia comparada del grec i del llatí (II): pronoms i numerals
- ◆ Tema 5. Morfologia comparada del grec i del llatí (III): sistema verbal

II. Part pràctica

- ◆ Tema 1. Lectura i anàlisi de monuments arcaics i dialectals de la llengua grega.
- ◆ Tema 2. Lectura i anàlisi de monuments arcaics de la llengua llatina i d'altres llengües itàliques (esp. osc i umbre).

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exercicis orals i escrits	15	0,6	
Exposició dels continguts de l'assignatura	37,5	1,5	4, 5

Tipus: Supervisades

Tutories en grups reduïts	4,5	0,18	4, 5
Tipus: Autònomes			
Lectura de bibliografia	35	1,4	4, 5
Realització d'exercicis	35	1,4	

La metodologia docent d'aquesta assignatura consistirà en alternar la exposició teòrica de cadascuna de les unitats abans esmentades amb la realització de les lectures dels monuments arcaics grecs i itàlics.

Al principi del curs hom lliurarà un dossier amb els continguts teòrics i pràctics de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació a classe	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Examen teòric	50%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Treball	40%	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Es important que l'estudiant tingui en compte que l'avaluació també inclou l'assistència regular a classe i la realització i presentació dels exercicis i de les diverses activitats proposades.

L'estudiant que hagi presentat una activitat susceptible d'avaluació no podrà renunciar a ser avaluat ni optar a obtenir una qualificació final de "No Presentat". En la Reavaluació final, l'estudiant podrà recuperar la nota corresponent a l'examen.

Bibliografia

Beekes, R.S.P. [1995] *Comparative Indo-European Linguistics. An Introduction*. Amsterdam-Filadelfia: John Benjamins Publ. Co.

Brugmann, K.-Delbrück, B. [1886-1916] *Grundriß der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen* i-v. Berlin: Walter de Gruyter (reimp. 1967).

Buck, C.D. [1904] *A Grammar of Oscan and Umbrian, with a Collection of Inscriptions and a Glossary*. Boston-New York-Chicago: Ginn and Company.

Buck, C.D. [1955²] *The Greek Dialects. Grammar. Selected Inscriptions. Glossary*. Chicago: The University of Chicago Press.

- Humbert, J. [1972] *Histoire de la langue grecque* (Que sais-je? 1483). Paris: PUF.
- Mallory, J.P.-Adams, D.Q. (eds.) [2006] *The Oxford Introduction to Proto-Indo-European and the Proto-Indo-European World*. Oxford-New York: Oxford University Press.
- Meier-Brügger, M. [2002⁸] *Indogermanische Sprachwissenschaft*. Berlin-New York: Walter de Gruyter (trad. ingl. [2003] *Indo-European Linguistics*. Berlin-New York: Walter de Gruyter).
- Meillet, A. [1930³] *Aperçu d'une histoire de la langue grecque*. Paris: Hachette.
- Meillet, A. [1933³] *Esquisse d'une histoire de la langue latine*. Paris: Hachette (trad. castellana [1973] *Historia de la lengua latina*. Reus: Avesta).
- Meillet, A. [1937⁸] *Introduction à l'étude comparative des langues indo-européennes*. Paris: Hachette (reimp. Alabama: University Press 1964).
- Meillet, A.-Vendryes, J. [1968⁴] *Traité de grammaire comparée des langues classiques*. Paris: Honoré Champion.
- Pisani, V. [1974⁴] *Grammatica latina storica e comparativa*. Torino: Rosenberg & Seller.
- Ramat, A.G.-Ramat, P. (eds.) [1998] *The Indo-European Languages*. London-NY: Routledge (orig. ital. [1993] *Le lingue indoeuropee*. Bologna: Società Editrice Il Mulino; trad. cast. [1995] *Las lenguas indoeuropeas*. Madrid: Cátedra).
- Rodríguez Adrados, F. [2005]. *A History of the Greek Language. From its Origins to the Present*. Leiden-Boston: Brill (versió castellana original [1999] *Historia de la lengua griega*. Madrid: Gredos).
- Sihler, A.L. [1995] *New Comparative Grammar of Greek and Latin*. New York-Oxford: Oxford University Press.
- Szemerényi, O. [1990⁴] *Einführung in die Vergleichende Sprachwissenschaft*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft (trad. ingl. [1996] *Introduction to Indo-European Linguistics*. Oxford: Clarendon Press; trad. castellana de 1970¹ [1978] *Introducción a la lingüística comparativa*. Madrid: Gredos).

Programari

PDF, Power Point

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt